

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 6. Optime declaravit D. Paulus rationem qua Christus de dæmone triumphavit, quem exposuit irrisioni.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

huic asno pondera imponeret, & eius fortius adhuc latera fulte contunderet, cuius opera ad ministeria conuentus vteretur; hoc tantum caueret, ne vniquam à vinculis absolueret. Hoc modo seruiti donec die quodam flouium transmittens ligni fascibus onustus se in aquas cadere permisit, & cum simularet se fene præfocari, famulus fasciam dissoluit, & continuo illo manu fasciam retinente, asinus disparuit. Huic historię multas similes legimus, ex quibus liquido constat qualiter viri sancti ludant, & illudant huic iumento asinoque ferocissimo: nunc etiam elumbæ lauguent vires eius, constrixtæ, ligatæ & dissipatæ, prout constat ex nostris Tractatibus.

§ 6. Optime declaratit D. Paulus rationem qua Christus de damone triumphauit, quem exposuit irrisioni.

Huius triumphus gloriam eleganter exposuit Doctor Genium: *in expoliatis principibus & potestatibus traduxit eos, dentes, palam triumphans illos in semetipso.* Verbum hoc *Expoliatis* aliqui non connectunt sequenti *Principibus & Potestatibus*, sed ad Christum renocant. Ita Diuus Hilarius. a & D. Augustinus. b qui legunt: *Exmensis se carne quasi dicat libere carnem suam, vulturi obiciens escam, id est principibus & potestatibus infernalibus, illos comprehendit, duxitque in triumphum: vel quod dicere voluit: *Expoliatis seipsum carnem.* Metaphoram sumit de Crocodilo, cui maximæ vires sunt in dentibus molaribus. Irruit horrendus Crocodilus in dæcem robustiorem, cernit hunc aduenientem, pallium exiit, eius se dentibus offert lamandum; agit hoc Crocodilus. apprehendit eum, at illi dactum intigit: adeo vehementem et cunctos illi dentes euellit, reddatque adeo debilem, ut neminem post hac mordere possit, tantoque exponit lubidrio, et viso tantum homine iatebras quærat se absconsurus. Hoc in Christo facinus laudatur: adolabat Crocodilus diabolus draco ille ferocissimos eum deuoraturus socis suis stupas infernalibus. Quid Christus? carnis suæ pallium apprehendit, illudque offert de prædanda. Sic audito Rhetorem Leonem Pontificem: *Sauereat diabolus per ministeria inductorum firmam ferui obicit, ut per eum ageret omni uis causa, in quo erat omnia natura sine culpa.* O quam totiter hic omnes iniecit vires? quanto furor debachatus est? quam crudeliter in illam de-*

scripsit: quam abiectam in sepulchrum deiecit. Porro hodie eam inde educit, de ore sepulchri extrahens, quo dentes illi comminuit, vires elidit, captiuoque vendicat in libertate. *Traduxit* verbum est in Sanctissimis Literis vñtiam, & signifi. ac ignominie exponere & illustri. Et idem est quod: *Publica ignominia exponere*, vñdem exponunt Diuus Hilarius & D. Augustinus. passerculus laqueis irretitus ab alio capitur, & oculis omnium expositus, plumis detectis, & exceptus opprobriis.

D. Chrysostrum annectit illud *Expoliatis principibus & potestatibus*: etenim iudicis Apollolus Christus Dominum nostrum morte sua triumphum reulisse de potestatibus infernalibus spolia illis eripiens Sanctorum, quos in liberos captiuos detinebant, notatque verbum *Traduxit* significare publicæ ignominie exponere. Sic Spiritus S. declaratus propria malorum nomina reprobos in die iudicii potere afflicto: sic ait: *Traducunt illos ex aduerso iniquitatis suæ.* Deinde ut exponat in hoc præteritis hinc ibi declarate potentiam quod tandem conuictus exponet & ignominiam eos qui despecto conuicti illum offendere præsumpserunt, *Traducunt enim tu etc.* & hoc in qui te uisum adolentiam traducit. Et huic insillendo explicatit declarant aliquid illud quod ait. *Euangel. de Matthæus.* quando Ioseph intellexit virginem ipsam suam prægnantem: *Ioseph autem cum esset iustus, & nollet eam tradere, epos d. Augustinus. semel legit: Noluit eam conuictam ad publicum exemplum puniendam tradere, sed aut ignominiosam accusationem deuoluit.* Quid *Traduxit* inquit D. Chrysostrum. *Noluit eam tradere: quia nunquam eam turperet, & ea hinc se gessit diabolus: nam cum eum se habere esse daret, etiam quosque habuit, perdidit. Nuncquam diabolus dicit vidit quo sibi grauius nocere illa contumelia, despectus & ignominia ut eam describit D. Augustinus. declarant delictum Redemptoris ad iniectiones. Quanta conuisione repletur tyrannus qualem detestari debet, cuius fuisse Nabuchodonosor, qui cunctis exponit, & captiuos suppressit, si cum reuictandam, quem sibi persuadet alicuiusmodi ducere captiuum, manus illi iniocire, & in vincula coniecere, ille qui despectus habebat clanculum in illum manum inioceret, eum hinc prædam & quidem opulentiam disperere, et terram profterneret, dissiparet, palam confamit & dedecori exponeret, tyrannidem eius amicumque seute caltigaret: Hoc à Christo qui*

Col. 2. 14.
a Lib. 9. de
Trio. c. 1.
de Pa. vs
c. 11.
v. 11.
b Lib. 16.
cont. Faust.
c. 29. c. 1.
d. peccat.
m. c. 1.
rem. yf.
cap. 27.
1.
Explica-
tur locus
difficilis
D. Pauli.

D. Leon.
serm. de
Pass. Dom.
inceps.
Decursus.

Abiit diabolus, vt ipse Salmator praedixerat
 eos non armato facturus esse, spolia eius ab-
 latus arma confracturus, vires elidurus, quibus
 factus ad facior.

Theodoretus opinatur aliam hic signari de-
 clarationem: *Expulsi principatus & potestates,*
 idem esse quod David ait: *Dispersit & confrin-*
git vires eius, amissitque eum spoliare: & hoc
Triumphans in foveis, ait Origines, in aliquo
 Colicibus legi: *Triumphans illos in lyo-*
Quatuor autem praecelatum hic laetare mythe-
nam, etiam non aca: quod ait: Triumphans illos
in foveis: quasi dicat sibi propria virtute ac
 potentia non subdito, non praesidio roboratus
 alieno. Et nobis indicat Aquila illa regala in
 sua Apocalypsi, vt notatum Diuus Ambrosius.
 & D. August. n. *Exiit etenim Angelum for-*
tem nimpe Crustum (quem appellat Hias iux-
ta Septuaginta, magni consilij Angelum) cla-
uem habentem inferni: ipse namque solus por-
tas eius vedesque poterat aperire, quibus SS.
Pater vincit tenebantur, atque: Habebat eate-
nam magnum in manu sua, & apprehendit arca-
nam septem anguonum, qui est diabolus, & Sa-
tanus, & ligavit eum, per annos mille & misit in
abyssum, & clausit & signavit super illum, vt non
faciat amplius genti. Nemo melius Christi de-
clarat Heroica facinora, quatuor scilicet. Pri-
imum: Apprehendit eum, manum illi iniecit ac
 petentem in terram prostravit, sumpta metapho-
 ra de iudice, qui latronem capturus habitum in-
 duit peregrinam, dumque latro omnia sibi ruta
 auerteretur, manum illi iniecit, caputque plecten-
 dum. Secundum: *Ligavit* vt iam ludere nequeat,
 nec vii manibus aut pedibus, hoc est viribus
 suis pro neplectico suo liberaque voluntate:
 Tertium: *Misit illum in abyssum, & clausit:*
 hoc est in abyssu confusionis & opprobrij, qua
 videt copiosus ligatusque ne se possit liberare,
 delectatur. Quartum: *Signavit super illum.* Si-
 gnum hoc dicimus Sanctissimam eius crucem:
 nempe eius pondere ac potentia continet illum
 in libertate, & contractum: eo modo quo
 quis detinetur super quem arbor corruisset,
 vel lignum aliquod grauissimum, sub quo pro-
 stratus iogem sceret. Hic est, quem celebramus,
 triumphus eminentissimus. Proh quam sortiter
 ligatus tacet diabolus: iam non est eum cur for-
 midolose timeamus, sicut nec Leonem, si tuto sit
 furore alligatus: potest equidem rugire, sed
 dum non potest referre non potest, nisi illis qui se mor-
 tibus persequantur et adiungere & eius se vngui-
 bus in perre voluerint, iam illum nec pueri, nec

puellae reformidant, quas cernimus & lacrimae
 de illo triumphum ducere gloriosum in Reli-
 gionibus: & extra illas: nec aliquem videas vi-
 ribus adeo debilem, qui si voluerit, eum nequeat
 irridere, victumque prostertere.

§. 7. Resurgens Christus de morte trium-
 phauit mortuam eam relinquens & con-
 quassatam.

Eodem modo de morte triumphum retulit, 16
 illam dissipans, vires eius confringens, &
 in omnibus ac per omnia disperdens, vt iam
 omnibus viribus langueat, quod Ecclesia de-
 cantat.

Cum Rex ille fortissimus.
Mortui consuevit viribus.

Verum est mortem manere, sed iam haud-
 quamquam mortis pollet viribus, vt scilicet occi-
 dar & disperdas, sed facta est transitus ad vitam.
 Vnde nunc mors minime de Sanctis triumphare
 quandoquidem illos non comprehendat, vt vi-
 tam terminent, sed ipsis sit, & statuitur canalis
 seu robus aquaticus, quatenus per illam vitam
 aeternam inq. resiantur: deinde mors Sancti, non
 mors modo, sed Natiuitas dicitur *Natale:* non
 enim vt moriatur, moritur, sed vt viuat in aeternum.
 Hinc declarat D. August. quid sit *Pascha,* Epist. 109.
 notatque vocabulum esse Graecum, & non He-
 braicum, vt aliqui opinantur, nec dici *Pascha* a
 patior, verbo Graeco, sed significare Transitum. Vnde di-
 licet hoc confirmare ex prima eius institutio-
 ne, quae refertur in L. Exodi. Porro D. Aug. Pascha-
 tantum confirmat illo, quod dicit D. Ioannes de Exod. 12.
 Christo, de quo Pascha celebratur quasi quodam
 praebulo, dicit: *Ante diem festum Pascha,* Ioa. 13. 1.
sciens Iesus, quia veni hora eius, vt transeat ex
hoc mundo ad Patrem. Hoc erat illud Pascha,
 quod transitum hunc praeparabat, e diuino qui-
 dem consilio: nam id quod per mortem suam
 & Resurrexerit: nem erat effecturus, dicit, hoc so-
 re quod: mors canalis futurus esset & transitus
 Ex hoc mundo ad Patrem. Et huic conformiter
 expendit quod dixerat Dominus: *Qui credit in*
me tranjiti de morte ad vitam. Et quamvis opi-
 nentur multi per nomen mortis hanc vitam in-
 telligi, quae mors potius dicenda est quam vita,
 porro etiam dicere voluit. *De morte id est per*
mortem. Erit illi mors tubus seu transitus ad vi-
 tam: vnde iam mors quassata & contracta lan-
 guet elumbis, quam vt talem iam Sancti non ti-
 ment, imo ad denter exoptant, multique eum D.
 Paulo

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN